Elfte avdelningen: Ekonomi och egendom

Inledning

Det är ett gemensamt ansvar för alla som tillhör kyrkan att efter sin förmåga bidra till de ekonomiska förutsättningarna för kyrkans verksamhet. Därför finns en kyrkoavgift som tas ut i förhållande till vars och ens inkomst.

Svenska kyrkan har ett ärende till hela folket. Genom utjämningen av de ekonomiska förutsättningarna visar församlingarna en ömsesidig solidaritet. På så sätt blir det möjligt att uppehålla en rikstäckande verksamhet.

De som har hand om kyrkans ekonomi och egendom svarar för sin förvaltning inför både Gud och människor. Förvaltarskapet måste utövas med hänsyn till hela Guds skapelse. En förvaltare måste vara pålitlig och klok och kunna svara för sin förvaltning när den granskas. (SvKB 2005:7)

42 kap. Kyrkoavgift och ersättning för kyrkliga handlingar

Inledande bestämmelse

1 § Det som sägs i detta kapitel om församlingar ska för en församling som ingår i ett pastorat i stället gälla pastoratet.

Kyrkoavgift

2 § Av 7–8 §§ lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan framgår att den som tillhör Svenska kyrkan ska betala lokal och regional kyrkoavgift samt vem som ska besluta om kyrkoavgift.

Av 3 § lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund framgår att kyrkoavgiften ska beräknas på samma underlag som den kyrkotillhöriges kommunala inkomstskatt beräknas på. (SvKB 2014:7)

3 § När en församling har fastställt budgeten, ska kyrkorådet genast underrätta kyrkostyrelsen om den avgiftssats för kyrkoavgift som har bestämts för det följande året. Avgiftssatsen ska bestämmas som ett procenttal av den kyrkotillhöriges inkomst.

Om församlingen inte senast den 14 november har underrättat kyrkostyrelsen om avgiftssatsen för det kommande året, förblir den oförändrad. Om stiftet inte senast den 30 november har underrättat kyrkostyrelsen om avgiftssatsen för det kommande året, förblir den oförändrad.

4 § Kyrkostyrelsen ska senast den 8 mars informera församlingar och stift om den kyrkoavgift som församlingen eller stiftet kommer att få under året.

Kyrkostyrelsen ska senast den 10 september varje år preliminärt informera församlingar och stift om de kommunalt beskattningsbara inkomsterna för dem som tillhör Svenska kyrkan inom församlingen eller stiftet.

5 § Kyrkostyrelsen ska genast överföra intäkterna från kyrkoavgiften till församlingarna och stiften. Bestämmelser om avräkning mot intäkterna finns i 44 kap. 13 §.

6 § Kyrkostyrelsen får besluta om rättelse, om ett meddelande från något kyrkligt organ till Skatteverket angående kyrkoavgiften till följd av ett skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende innehåller en uppenbar oriktighet.

Avgifter för kyrkliga handlingar

7 § Någon avgift för dop får inte tas ut från enskilda personer. Inte heller får någon avgift tas ut för konfirmation för sådana kostnader som täcks av den konfirmationsersättning som avses i 9 och 12 §§

när konfirmanden tillhör Svenska kyrkan, för vigsel när någon av makarna tillhör Svenska kyrkan eller för en begravningsgudstjänst när den avlidne vid dödsfallet tillhörde Svenska kyrkan. (SvKB 2015:9)

Ersättning för kostnader för kyrkliga handlingar

8 § Om ett dop har ordnats av en annan församling än den som den döpta tillhör har den församling som har ordnat dopet rätt till ersättning från den församling som den döpta tillhör.

Om en präst har anlitats från en annan församling än den där dopet har skett har den församlingen rätt till ersättning som i första stycket.

9 § Om en annan församling än den som konfirmanden tillhör eller ett stift har ordnat konfirmationen, själv eller i samverkan med någon annan, har den församlingen eller stiftet rätt till konfirmationsersättning från den församling som konfirmanden tillhör.

Om konfirmanden tillhör Svenska kyrkan och inte har någon hemförsamling i Sverige har den församling eller det stift som ordnar konfirmationen rätt till konfirmationsersättning från Svenska kyrkans nationella nivå.

10 § Om en vigsel har ordnats av en annan församling än den som någon av makarna tillhör, har den församling som har ordnat vigseln rätt till ersättning från den församling som den äldre av makarna tillhör. Om den äldre av makarna inte tillhör någon församling i Svenska kyrkan svarar den församling som den yngre av makarna tillhör för ersättningen.

Om en präst har anlitats från en annan församling än den där vigseln har skett har den församlingen rätt till ersättning som i första stycket.

11 § Om en begravningsgudstjänst har ordnats av en annan församling än den som den avlidna tillhörde vid dödsfallet har den församling som har ordnat begravningsgudstjänsten rätt till ersättning från den församling som den avlidna tillhörde.

Om en präst har anlitats från en annan församling än den där begravningsgudstjänsten har skett har den församlingen rätt till ersättning som i första stycket.

Närmare bestämmelser

12 § Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om den ersättning som utgår enligt 8–11 §§ och ska fastställa ersättningsbeloppens storlek.

(Kapitlet utbytt SvKB 2012:14)

43 kap. Kollekter

Allmänt

1 § I samband med offentlig gudstjänst och andaktsstund får kollekt tas upp för att stödja Svenska kyrkans verksamhet eller någon annan verksamhet som kan anses angelägen för Svenska kyrkan.

2 § Kollekten är en rikskollekt om den ska tas upp i landets alla församlingar, en stiftskollekt om den ska tas upp i alla församlingar inom ett stift och en församlingskollekt om den ska tas upp inom en församling.

När rikskollekt eller stiftskollekt har beslutats för viss dag, ska sådan kollekt tas upp vid huvudgudstjänsten eller, om någon sådan gudstjänst inte firas den dagen, en annan gudstjänst denna dag. (SvKB 2002:9)

3 § Beslut om rikskollekter och stiftskollekter får fattas för högst tre år framåt i tiden.

Rikskollekter

4 § Rikskollekter får tas upp högst trettio dagar varje år.

Kyrkostyrelsen bestämmer kollektändamålen och vilka dagar som rikskollekter för de olika ändamålen ska tas upp.

Stiftskollekter

5 § Stiftskollekt får tas upp högst tio dagar varje år.

Domkapitlet bestämmer kollektändamålen och vilka dagar som stiftskollekt för de olika ändamålen ska tas upp. En stiftskollekt får inte beslutas för någon dag då kyrkostyrelsen har beslutat att en rikskollekt ska tas upp.

Församlingskollekter

6 § Församlingens kyrkoråd eller församlingsråd beslutar om församlingskollekt och bestämmer i samband med det såväl ändamålet med kollekten som vid vilket gudstjänsttillfälle kollekten ska tas upp. En församlingskollekt får inte beslutas för någon dag eller något gudstjänsttillfälle då kyrkostyrelsen har beslutat att en rikskollekt ska tas upp eller domkapitlet har beslutat att en stiftskollekt ska tas upp. Av 7 § framgår att kollektdag i vissa fall kan ändras.

Kyrkoherden får för en viss gudstjänst besluta om kollekten, om någon kollekt inte har blivit bestämd och kyrkorådet eller församlingsrådet inte hinner besluta i frågan. Om kyrkoherden inte har beslutat något, får den präst som tjänstgör vid gudstjänsten besluta i frågan. Innan kyrkoherden eller någon annan präst i sådant fall beslutar om kollekt ska de tjänstgörande kyrkvärdarna först få säga sin mening. Ett sådant beslut ska anmälas vid kyrkorådets eller församlingsrådets nästa sammanträde. (SvKB 2012:14)

Ändring av kollektdagar

7 § En rikskollekt eller stiftskollekt som har bestämts till en viss dag får av församlingens kyrkoråd eller församlingsråd flyttas till en annan dag under året, om det finns synnerliga skäl och domkapitlet medger det. (SvKB 2012:14)

Offentliggörande av kollektdagar

8 § Rikskollekter ska beslutas i sådan tid att de kan offentliggöras senast den 30 juni året före det år under vilket kollekterna ska tas upp. Stiftskollekter ska beslutas i sådan tid att de kan offentliggöras senast den 30 september året före det år under vilket kollekterna ska tas upp.

För högst fyra kollektdagar per år får dock kollektändamålen för rikskollekter beslutas vid en senare tidpunkt. För en kollektdag per år får kollektändamålet för stiftskollekt beslutas vid en senare tidpunkt.

Om det inför en viss kollektdag inte har beslutats något ändamål för rikskollekten eller stiftskollekten, får i stället en församlingskollekt tas upp.

Redovisning av kollekter

9 § Kyrkostyrelsen ska upprätta ett årssammandrag över rikskollekter och stiftskollekter. Årssammandraget ska överlämnas till kyrkomötet.

10 § Upphört att gälla. (SvKB 2011:2)

Ytterligare bestämmelser

11 § Kyrkostyrelsen får utfärda ytterligare bestämmelser om kollekter.

44 kap. Ekonomisk utjämning

Inledande bestämmelser

1 § Kyrkostyrelsen har det övergripande ansvaret för det ekonomiska utjämningssystemet.

Det som sägs i detta kapitel om församlingar ska för en församling som ingår i ett pastorat i stället gälla pastoratet. Det finns särskilda bestämmelser i 7 a § om den samfällighet som avses i 2 kap. 10 §.

Bestämmelserna i detta kapitel ska inte tillämpas på Hovförsamlingen. (SvKB 2005:7; 2006:12, 2012:14)

Definitioner

2 § I detta kapitel används följande uttryck med den betydelse som anges nedan:

Avgiftsunderlag: De sammanlagda beskattningsbara inkomster som de kyrkotillhöriga i en församling har enligt skattemyndigheternas beslut om taxering till kommunal inkomstskatt enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) året före bidragsåret.

Bidragsår: Det år under vilket ett bidrag betalas ut eller en avgift ska betalas.

Egentlig verksamhet: Kostnaderna för gemensam administration, fastighets- och kyrkogårdsförvaltning samt församlingsverksamhet.

Genomsnittskostnad: De totala löpande kostnaderna som alla församlingar i hela landet sammanlagt har för driften av en viss verksamhet eller för ett visst utgiftsslag och som framgår av statistik över boksluten för året före det år som föregår bidragsåret, dividerade med antalet kyrkotillhöriga den 1 januari året före bidragsåret.

Medelavgiftsunderlag: Medelavgiftskraften multiplicerad med antalet kyrkotillhöriga i församlingen den 1 januari året före bidragsåret. Medelavgiftskraften är avgiftsunderlaget för de kyrkotillhöriga i hela landet, dividerat med antalet kyrkotillhöriga i landet den 1 januari året före bidragsåret. (SvKB 2010:6)

Allmän och särskild utjämningsavgift

3 § Församlingarna ska varje år betala en allmän utjämningsavgift. Avgiften beräknas på avgiftsunderlaget och är sju öre per etthundra kronor av avgiftsunderlaget. (SvKB 2005:7)

4 § Från prästlönetillgångarnas avkastning uttas årligen en särskild utjämningsavgift. Avgiften är femtio procent av den nettovinst som uppkommer under räkenskapsåret på förvaltningen av prästlönetillgångarna.

Nettovinsten på förvaltningen av prästlönefastigheterna utgörs av vad som återstår av vinsten från den samlade förvaltningen av denna egendom efter det att stiftet har avsatt de medel som behövs för förvaltningen av egendomen. Nettovinsten av prästlönefondens förvaltning utgörs av avkastningen under räkenskapsåret, minskad med det belopp som enligt 46 kap. 11 § har avsatts för att säkra fondkapitalet mot inflationen.

Samtidigt som vinstmedel av förvaltningen betalas ut till församlingarna får stiftet tillgodogöra sig särskild utjämningsavgift med högst samma belopp. Om avgiften överstiger stiftets bruttobidrag inom ramen för det nationella utjämningssystemet, ska prästlönetillgångarna betala in den överskjutande delen av avgiften till den nationella nivån. (SvKB 2003:7, 2012:16)

5 § Upphört att gälla. (SvKB 2003:7)

Inkomstutjämning

6 § Församlingarnas inkomster utjämnas genom avgifter och bidrag. De församlingar vars avgiftsunderlag överstiger medelavgiftsunderlaget ska betala en inkomstutjämningsavgift. De församlingar vars avgiftsunderlag understiger medelavgiftsunderlaget ska få ett inkomstutjämningsbidrag.

Avgiften eller bidraget fastställs varje år och är femtio procent av skillnaden mellan församlingens avgiftsunderlag och medelavgiftsunderlaget, multiplicerad med en avgiftssats som beslutas av kyrkostyrelsen. (SvKB 2005:7)

Kostnadsutjämning

7 § Församlingarnas kostnader för kyrkounderhåll utjämnas genom avgifter och bidrag. De församlingar som den 1 januari året före bidragsåret hade fler kyrkotillhöriga per kyrkobyggnad än medeltalet kyrkotillhöriga per kyrkobyggnad i landet vid samma tidpunkt ska betala en kyrkounderhållsavgift. De församlingar som hade färre kyrkotillhöriga per kyrkobyggnad än medeltalet ska i stället få ett kyrkounderhållsbidrag.

Avgiften eller bidraget fastställs varje år och beräknas för varje kyrkobyggnad på grundval av skillnaden mellan antalet kyrkotillhöriga per kyrkobyggnad i församlingen och medeltalet kyrkotillhöriga per kyrkobyggnad i landet. Skillnaden multipliceras med genomsnittskostnaden för kyrkounderhåll i hela landet och en procentsats som beslutas av kyrkostyrelsen.

Kyrkostyrelsen får höja eller sänka avgifter och bidrag med hänsyn till en kyrkobyggnads storlek, byggnadsmaterial och nyttjandegrad. (SvKB 2005:7)

7 a § Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om hur de avgifter och bidrag som enligt 7 § gäller för församlingarna i Visby stift ska fördelas mellan församlingarna och den samfällighet som avses i 2 kap. 10 §. (SvKB 2006:12, 2012:14)

8 § Församlingens kostnader med anledning av andelen kyrkotillhöriga inom församlingens område utjämnas genom avgifter och bidrag. Om de kyrkotillhörigas andel av de folkbokförda invånarna inom en församlings territoriella område den 1 januari året före bidragsåret överstiger medeltalet för de kyrkotillhöriga i landet vid samma tidpunkt, ska församlingen betala en kyrkotillhörigavgift. Om de kyrkotillhörigas andel understiger medeltalet kyrkotillhöriga i landet, ska församlingen i stället få ett kyrkotillhörigbidrag.

Avgiften eller bidraget fastställs varje år och beräknas på grundval av skillnaden mellan andelen kyrkotillhöriga i församlingen och medeltalet kyrkotillhöriga i landet. Skillnaden multipliceras med antalet folkbokförda invånare inom församlingens territoriella område den 1 januari året före bidragsåret, en genomsnittskostnad för egentlig verksamhet och en procentsats som beslutas av kyrkostyrelsen. Styrelsen får besluta om minskning av procentsatsen vid låg andel kyrkotillhöriga.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller endast territoriella församlingar. (SvKB 2004:8; 2005:18; 2005:7, 2015:5)

Kostnadsutjämningskonstant

9 § Församlingen betalar en avgift eller erhåller bidrag efter en kostnadsutjämningskonstant.

Kostnadsutjämningskonstanten för varje församling motsvarar det belopp som fastställdes av Kyrkofondens styrelse för bidragsåret 2003 i enlighet med 8 § i detta kapitel i dess lydelse före den 1 januari 2005.

Kyrkostyrelsen ska besluta om kostnadsutjämningskonstantens belopp för respektive församling med hänsyn till den allmänna pris- och löneutvecklingen. (SvKB 2004:8; 2005:7)

10 § Upphört att gälla. (SvKB 2003:7)

11 § Upphört att gälla. (SvKB 2003:7)

Hur avgifter och bidrag fastställs, m.m.

12 § Kyrkostyrelsen fastställer för varje församling avgifter och bidrag enligt 3, 6, 7, 8 och 9 §§. Avgifterna betalas av församlingarna och bidragen tillförs församlingarna genom avräkning mot intäkterna från kyrkoavgiften.

Kyrkostyrelsen ska meddela församlingarna dessa uppgifter senast den 25 januari bidragsåret.

Till ledning för församlingarnas budgetarbete ska kyrkostyrelsen senast den 10 september året före bidragsåret meddela församlingarna preliminära uppgifter om avgifterna och bidragen. (SvKB 2003:7; 2005:7; 2006:12)

13 § Avgifter och bidrag enligt 3, 6, 7, 8 och 9 §§ påförs församlingarna med en tolftedel varje kalendermånad och räknas av mot det förskott på intäkterna av kyrkoavgiften som församlingarna erhåller. (SvKB 2003:7; 2005:7; 2006:12)

14 § Under januari och februari månad kan regleringen av avgifter och bidrag vara preliminär. Från och med mars månad ska den vara slutlig. Under mars månad ska även de regleringar rättas som gjorts under januari och februari månad.

Extra utjämningsbidrag

15 § Församlingar och stift kan få extra utjämningsbidrag om övriga avgifter och bidrag inte ger en tillfredsställande utjämningseffekt.

Ansökan om extra utjämningsbidrag ska göras skriftligen hos kyrkostyrelsen. Om det finns särskilda skäl får extra utjämningsbidrag beviljas även utan ansökan.

En församling som ansöker om extra utjämningsbidrag ska bifoga ett yttrande från stiftsstyrelsen. (SvKB 2005:7)

Stiftsbidrag

16 § Stiften kan få medel för sin verksamhet (stiftsbidrag). Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om bidragen. (SvKB 2003:7)

17 § Upphört att gälla. (SvKB 2006:12)

18 § Upphört att gälla. (SvKB 2006:12)

19 § Upphört att gälla. (SvKB 2006:12)

20 § Upphört att gälla. (SvKB 2005:7)

Uppgiftsskyldighet (SvKB 2005:7)

21 § Församlingar och stift är skyldiga att lämna de ekonomiska och statistiska uppgifter som behövs för den ekonomiska utjämningen. Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om dessa uppgifter och om förseningsavgift för den som inte lämnar uppgifterna i rätt tid.

45 kap. [Kyrkofonden] Upphört att gälla. (SvKB 2005:7)

46 kap. Prästlönetillgångar och annan ändamålsbestämd egendom

Prästlönetillgångar

1 § Prästlönetillgångarna består av fast egendom och tomträtter (prästlönefastigheter) samt andra tillgångar (prästlönefond). Av 9 § lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan framgår att prästlönetillgångarna har till ändamål att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse.

2 § Stiften ska förvalta prästlönetillgångarna.

Församlingarna har andelar i avkastningen av prästlönetillgångarna allt efter hur stor del av tillgångarna som kommer från den församlingen. Om en församling ingår i ett pastorat ska det som i detta kapitel sägs om församlingar i stället gälla pastoratet. (SvKB 2002:9, 2010:6, 2012:14)

3 § Prästlönetillgångarna ska förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. Tillgångarna ska därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om förvaltningen av prästlönetillgångarna. (SvKB 2009:6)

4 § Utgifterna för stiftets förvaltning av prästlönetillgångarna ska betalas med inkomsterna från denna förvaltning.

5 § Den nettovinst som uppkommer vid förvaltningen av prästlönetillgångarna och som tillkommer församlingarna ska stiftet fördela på dessa i förhållande till deras andelar i prästlönetillgångarna.

Stiftet får dock av vinsten behålla de medel som behövs för förvaltningen.

5 a § Kyrkostyrelsen har tillsyn över stiftens förvaltning av prästlönetillgångarna. I tillsynen ingår råd, stöd och hjälp i frågor som rör förvaltningen. (SvKB 2009:6)

5 b § Ett stift är skyldigt att på begäran av kyrkostyrelsen tillhandahålla handlingar och annat material som rör förvaltningen, samt att ge kyrkostyrelsen de upplysningar som behövs för tillsynen. (SvKB 2009:6)

5 c § Om kyrkostyrelsen i sin tillsyn uppmärksammar allvarliga brister i ett stifts förvaltning av prästlönetillgångarna, ska kyrkostyrelsen genom en skrivelse till kyrkomötet föreslå de åtgärder som föranleds av stiftets agerande. Till skrivelsen ska fogas ett yttrande från stiftet. (SvKB 2009:6)

5 d § Kyrkostyrelsen ska minst en gång varje år kalla till överläggningar med företrädare för stiften för samråd om förvaltningen av prästlönetillgångarna. (SvKB 2009:6)

6 § Årsredovisningen för prästlönetillgångarnas förvaltning ska senast den 1 juli varje år överlämnas till församlingarna och kyrkostyrelsen.

I redovisningen ska det för varje församling anges hur stort belopp som motsvarar församlingens andel i nettovinsten. (SvKB 2003:9; 2005:7)

7 § Senast i samband med att stiftet lämnar sin årsredovisning för prästlönetillgångarnas förvaltning ska stiftet betala ut församlingarnas andelar av nettovinsten på denna förvaltning.

Prästlönefastigheter

8 § Vid förvaltningen av prästlönefastigheterna ska naturvårdens och kulturmiljövårdens intressen beaktas i skälig omfattning.

9 § Om stiftet avser att sälja en prästlönefastighet, ska församlingen där fastigheten är belägen ges tillfälle att yttra sig i frågan.

10 § Om en prästlönefastighet säljs eller exproprieras, om en naturtillgång upplåts eller något annat liknande görs i fråga om fastigheten, ska ersättningen för detta tillföras stiftets prästlönefond.

Prästlönefonder

11 § Varje år ska ett belopp motsvarande prästlönefondens värdeminskning på grund av inflationen avsättas från fondens avkastning till kapitalet.

12 § Fast egendom eller tomträtt som inköpts av medel ur en prästlönefond blir då en prästlönefastighet.

Församlingskyrkors och domkyrkors fastigheter och fastighetsfonder, m.m.

13 § Stiftet får besluta att förvaltningen av församlingskyrkors och domkyrkors fastigheter och fastighetsfonder ska stå under tillsyn. Stiftet får också reglera detaljer omkring tillsynen.

14 § Upphört att gälla. (SvKB 2013:7)

15 § Lunds domkyrkas fastigheter och fastighetsfond ska förvaltas av Domkyrkorådet i Lund. För förvaltningen av fastigheterna och fastighetsfonden gäller det som sägs om prästlönefastigheter och prästlönefonder i 3, 4 , 8 och 10–12 §§.

16 § Upphört att gälla. (SvKB 2005:7)

47 kap. Ekonomisk förvaltning för församlingar och pastorat

Mål för den ekonomiska förvaltningen

1 § Församlingen ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Församlingen ska ha en ekonomisk ställning som utgör en betryggande buffert för ekonomiska påfrestningar.

Om en församling ingår i ett pastorat ska det som sägs i detta kapitel om församlingar i stället gälla pastoratet. (SvKB 2006:12, 2012:14)

Medelsförvaltning

2 § Församlingen ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses. Medlen ska därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

Kyrkofullmäktige ska utfärda närmare bestämmelser om hur medlen ska förvaltas.

3 § När en upphandling görs ska man utnyttja de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföra den affärsmässigt. Vid upphandling ska alla anbudsgivare, anbudssökande och anbud behandlas utan ovidkommande hänsyn.

Budgetens innehåll

4 § Församlingen ska varje år upprätta en budget för nästa budgetår. Budgetåret löper per kalenderår.

Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt uppgift om kyrkoavgiften. Av planen ska det vidare framgå hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut.

Budgeten ska också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska alltid vara periodens första år. (SvKB 2006:12)

Målsatt kapital

5 § Kyrkofullmäktige ska fastställa ett långsiktigt mål för det egna kapitalets storlek. Måluppfyllelsen ska redovisas i årsredovisningen.

I det fall eget kapital understiger målsatt nivå ska fullmäktige årligen fastställa ett åtgärdsprogram för hur målet ska nås. I detta fall ska budgeten upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna, om det inte finns synnerliga skäl mot det. (SvKB 2006:12)

Budgetprocessen

6 § Kyrkorådet ska upprätta ett förslag till budget senast den 31 oktober.

Kyrkofullmäktige ska fastställa budgeten senast den 14 november. (SvKB 2008:5)

Utgiftsbeslut under budgetåret

7 § Om kyrkofullmäktige beslutar om en utgift under löpande budgetår, ska beslutet också innefatta en anvisning om hur utgiften ska finansieras.

Förbud mot pantsättning

8 § Församlingen får inte som säkerhet för en fordran upplåta panträtt i fast egendom på vilken en kyrkobyggnad är uppförd.

I begravningslagen (1990:1144) finns föreskrifter om att en begravningsplats inte får utmätas eller belastas med panträtt eller andra rättigheter som kan inskrivas enligt jordabalken.

Räkenskaper och redovisning

9 § Föreskrifter om bokföring och årsredovisning finns i lag.

Samtliga församlingar ska vid räkenskapsårets utgång avsluta den löpande bokföringen med en årsredovisning. (SvKB 2007:3)

10 § Om församlingen har placerat medel ideellt ska denna placering redovisas särskilt i balansräkningen. I anslutning till detta ska anges hur stor placeringens avkastning har varit.

11 § Ytterligare bestämmelser om församlingarnas bokföring och redovisning får utfärdas av kyrkostyrelsen.

12 § Upphört att gälla. (SvKB 2012:14)

13 § Upphört att gälla. (SvKB 2012:14)

48 kap. Revision och granskning av församlingar och pastorat

Inledande bestämmelser

1 § Om en församling ingår i ett pastorat gäller det som sägs i detta kapitel om församlingar i stället pastoratet. (SvKB 2003:9, 2011:2, 2012:14)

Val av revisorer

2 § Kyrkofullmäktige ska utse en auktoriserad revisor för att granska verksamheten under en tidsperiod om längst fyra år. Till sådan revisor får även ett registrerat revisionsbolag utses.

Kyrkofullmäktige ska, utöver den revisor som ska utses enligt första stycket, välja ytterligare två revisorer. Valet ska förrättas av nyvalda kyrkofullfullmäktige det år ordinarie kyrkoval har ägt rum, för att granska verksamheten under de fyra följande åren.

Den revisor som utses enligt första stycket ska även utses till revisor för dotterföretag. (SvKB 2011:2, 2014:7)

Valbarhet

3 § Valbar till uppdrag som revisor i en församling är den som tillhör Svenska kyrkan, är döpt och fyller 18 år senast vid valtillfället. Bestämmelsen gäller ej auktoriserad revisor. (SvKB 2011:2, 2014:7)

Valbarhetshinder

4 § Valbar till uppdrag som revisor i en församling är inte den som

1. är ledamot eller ersättare i kyrkofullmäktige, kyrkorådet eller valnämnden i församlingen eller, om församlingen ingår i ett pastorat, i ett församlingsråd inom pastoratet,
2. är ledamot eller ersättare i domkapitlet i det stift som församlingen ligger i,
3. är ledamot eller ersättare i Svenska kyrkans överklagandenämnd. (SvKB 2011:2, 2012:14, 2014:7)

Revisorernas uppgifter

5 § I revisionslagen finns föreskrifter om revisorernas granskning. Utöver det som anges där ska revisorerna även granska om församlingens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig. (SvKB 2006:12, 2011:2, 2012:14)

Revisionsberättelsen

6 § I revisionslagen finns bestämmelser om revisionsberättelsens innehåll.

Revisionsberättelsen ska innehålla ett uttalande om huruvida resultat- och balansräkning bör fastställas och ett uttalande om huruvida ansvarsfrihet bör beviljas.

Revisorerna ska överlämna sin berättelse till kyrkofullmäktige.

Om revisionsberättelsen innehåller anmärkning, ett modifierat uttalande eller upplysningar av särskild betydelse ska revisorerna lämna sin berättelse även till stiftet. (SvKB 2011:2, SvKB 2012:14)

49 kap. Ekonomisk förvaltning för stiften

Mål för den ekonomiska förvaltningen

1 § Stiftet ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Stiftet ska ha en ekonomisk ställning som utgör en betryggande buffert för ekonomiska påfrestningar. (SvKB 2006:12)

Medelsförvaltning

2 § Stiftet ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses. Medlen ska därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

Stiftsfullmäktige ska utfärda närmare bestämmelser om hur medlen ska förvaltas.

För prästlönetillgångarna gäller särskilda bestämmelser.

3 § När en upphandling görs ska man utnyttja de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföra den affärsmässigt. Vid upphandling ska alla anbudsgivare, anbudssökande och anbud behandlas utan ovidkommande hänsyn.

Budgetens innehåll

4 § Stiftet ska varje år upprätta en budget för nästa budgetår. Budgetåret löper per kalenderår.

Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt uppgift om kyrkoavgiften. Av planen ska det vidare framgå hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut.

Budgeten ska också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska alltid vara periodens första år. (SvKB 2006:12)

Målsatt kapital

5 § Stiftsfullmäktige ska fastställa ett långsiktigt mål för det egna kapitalets storlek. Måluppfyllelsen ska redovisas i årsredovisningen.

I det fall eget kapital understiger målsatt nivå ska fullmäktige årligen fastställa ett åtgärdsprogram för hur målet ska nås. I detta fall ska budgeten upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna, om det inte finns synnerliga skäl mot det. (SvKB 2006:12)

Budgetprocessen

6 § Stiftsstyrelsen ska upprätta ett förslag till budget senast den 31 oktober. Om stiftsfullmäktige har uppdragit åt en särskild nämnd att förvalta prästlönetillgångarna ska budgeten när det gäller denna förvaltning upprättas av nämnden.

Stiftsfullmäktige ska fastställa budgeten senast den 30 november.

Utgiftsbeslut under budgetåret

7 § Om stiftsfullmäktige beslutar om en utgift under löpande budgetår, ska beslutet också innefatta en anvisning om hur utgiften ska finansieras.

Räkenskaper och redovisning

8 § Föreskrifter om bokföring och årsredovisning finns i lag.

Samtliga stift ska vid räkenskapsårets utgång avsluta den löpande bokföringen med en årsredovisning. (SvKB 2000:5; 2007:3)

9 § Om stiftet har placerat medel ideellt ska denna placering redovisas särskilt i balansräkningen. I anslutning till detta ska anges hur stor placeringens avkastning har varit.

10 § Ytterligare bestämmelser om stiftens bokföring och redovisning får utfärdas av kyrkostyrelsen.

50 kap. Revision och granskning av stiften

Val av revisorer

1 § Stiftsfullmäktige ska utse en auktoriserad revisor för att granska verksamheten under en tidsperiod om längst fyra år. Till sådan revisor får även ett registrerat revisionsbolag utses.

Stiftsfullmäktige ska, utöver den revisor som ska utses enligt första stycket, välja ytterligare två revisorer. Valet ska förrättas av nyvalda stiftsfullmäktige det år ordinarie kyrkoval har ägt rum, för att granska verksamheten under de fyra följande åren.

Den revisor som utses enligt första stycket ska även utses till revisor för prästlönetillgångar och dotterföretag. (SvKB 2003:9, 2011:2)

Valbarhet

2 § Valbar till uppdrag som revisor i ett stift är den som tillhör Svenska kyrkan, är döpt och fyller 18 år senast vid valtillfället. Bestämmelsen avser inte auktoriserad revisor. (SvKB 2011:2)

Valbarhetshinder

3 § Valbar till uppdrag som revisor i ett stift är inte den som

1. är ledamot eller ersättare i stiftsfullmäktige, stiftsstyrelsen eller i en nämnd i stiftet
2. är ledamot eller ersättare i domkapitlet i stiftet,
3. är ledamot eller ersättare i Svenska kyrkans överklagandenämnd. (SvKB 2006:12, 2011:2)

Revisorernas uppgifter

4 § I revisionslagen finns föreskrifter om revisorernas granskning. Utöver det som anges där ska revisorerna även granska om stiftets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig. (SvKB 2006:12, 2011:2)

Revisionsberättelsen

5 § I revisionslagen finns bestämmelser om revisionsberättelsens innehåll.

Revisionsberättelsen ska innehålla ett uttalande om huruvida resultat- och balansräkning bör fastställas och ett uttalande om huruvida ansvarsfrihet bör beviljas.

Revisorerna ska överlämna sin berättelse till stiftsfullmäktige. (SvKB 2011:2).

6 § Upphört att gälla. (SvKB 2011:2)

51 kap. Ekonomisk förvaltning för den nationella nivån

Mål för den ekonomiska förvaltningen

1 § Trossamfundet Svenska kyrkan ska på den nationella nivån ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.

Medelsförvaltningen

2 § Trossamfundet Svenska kyrkan ska på den nationella nivån förvalta sitt kapital på ett sådant sätt att detta bevaras till sin reella (värdesäkrade) nivå mätt över rullande tioårsperioder.

Kapitalet ska förvaltas så effektivt som möjligt. Det ska vara placerat på ett sådant sätt att riskerna sprids och att bästa möjliga uthålliga totalavkastning uppnås. Kapitalet ska därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar. (SvKB 2005:7)

2 a § Mål för storleken på den nationella nivåns kapital fastställs av kyrkomötet. (SvKB 2005:7, 2008:5)

3 § När en upphandling görs ska man utnyttja de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföra den affärsmässigt. Vid upphandling ska alla anbudsgivare, anbudssökande och anbud behandlas utan ovidkommande hänsyn.

Budgeten

4 § För trossamfundets Svenska kyrkans nationella nivå ska kyrkostyrelsen varje år upprätta ett förslag till budget för nästa budgetår. Budgetåret löper per kalenderår.

Kyrkomötet ska fastställa budgeten vid årets andra sammanträde. (SvKB 2010:6)

5 § Budgeten skall innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret.

I planen ska intäkternas och kostnadernas storlek anges. Av planen ska vidare framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut.

Budgeten ska också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska alltid vara periodens första år. (SvKB 2005:7)

6 § Upphört att gälla. (SvKB 2010:6)

Räkenskaper och redovisning

7 § Föreskrifter om bokföring och årsredovisning finns i lag.

8 § Om trossamfundet Svenska kyrkans nationella nivå har placerat medel ideellt ska denna placering redovisas särskilt i balansräkningen. I anslutning till detta ska anges hur stor placeringens avkastning har varit.

52 kap. Revision och granskning av den nationella nivån

Val av revisorer

1 § Kyrkomötet ska utse en auktoriserad revisor för att granska verksamheten under en tidsperiod om längst fyra år. Till sådan revisor får även ett registrerat revisionsbolag utses.

Kyrkomötet ska, utöver den revisor som ska utses enligt första stycket, välja ytterligare sex revisorer. Bland dessa ska kyrkomötet välja en ordförande och en vice ordförande. Den revisor som utses enligt första stycket ska även utses till revisor för dotterföretag.

Valet ska förrättas av det nyvalda kyrkomötet och avse tiden från den 1 januari året efter valåret. Uppdraget för de tidigare valda revisorerna avser dock verksamheten för hela mandatperioden. (SvKB 2011:2, 2012:9)

Valbarhet

2 § Valbar till uppdrag som revisor på den nationella nivån är den som tillhör Svenska kyrkan, är döpt och fyller 18 år senast vid valtillfället. Bestämmelsen avser inte auktoriserad revisor. (SvKB 2011:2)

Valbarhetshinder

3 § Valbar till uppdrag som revisor på den nationella nivån är inte den som

1. är ledamot eller ersättare i kyrkomötet eller kyrkostyrelsen,
2. är ledamot eller ersättare i Svenska kyrkans överklagandenämnd. (SvKB 2011:2, 2012:11)

Revisorernas uppgifter

4 § I revisionslagen finns föreskrifter om revisorernas granskning. Utöver det som anges där ska revisorerna även granska om den nationella nivåns verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig. (SvKB 2011:2)

Revisionsberättelsen

5 § I revisionslagen finns bestämmelser om revisionsberättelsens innehåll.

Revisionsberättelsen ska innehålla ett uttalande om huruvida resultat- och balansräkning bör fastställas och ett uttalande om huruvida ansvarsfrihet bör beviljas.

Revisorerna ska överlämna sin berättelse till kyrkomötet. (SvKB 2011:2)